

Juridisk metod

En arbetsmetod för att lösa juridiska problem

Anna Quintero Tovar

anna.quinterotovar@lnu.se

0470 76 72 42

Hur går man tillväga när man löser en juridisk problem?

Inom juridiken måste man göra en rättsutredning för att lösa en juridisk fråga.

Den juridiska metoden kan sammanfattas enligt nedan:

1. Identifiera det rättsliga problemet
2. Identifiera relevant rättsregel
3. Tolka rättsregeln
4. Tillämpa, dvs, applicera tolkningen av rättsregeln på det aktuella fallet.

Tillämpning: att regeln passar in på fallet och därför ska användas.

Att tolka lagtexten med hjälp av andra rättskällor

Lagreglerna är inte skrivna på ett så detaljerat sätt så att det klart framgår hur samtliga tänkbara fall ska bedömas. Tolkningen ska ha utgångspunkt i lagtextens ordalydelse. En jurist kan inte lösa ett tolkningsproblem genom att argumentera fritt utifrån vad han själv tycker.

Tolkningen av olika ord i rättsreglerna gör man med hjälp av andra ***rättskällor***.

- Lag
- Förarbeten
- Domstolspraxis
- Doktrin (Juridisk litteratur av viss dignitet)
- Sedvana och ”Allmänna rättsprincipen”

Eu - rätten

Är innehavet av ett basebollträ på allmän plats ett brott mot knivlagen? Ett exempel på den juridiska metoden.

Första steg: Högsta domstolen HD identifierade följande rättsligt problem: Är basebollträ att anses som andra föremål vilka enligt lagtexten är förbjudit att innehas på allmän plats?

Andra steg: Identifiera den relevanta rättsregeln: 1 § Lag (1988:254) om förbud beträffande knivar och andra farliga föremål (Knivlagen)

Knivar, andra stick- och skärvapen och andra föremål som är ägnade att användas som vapen vid brott mot liv eller hälsa får inte innehas på allmän plats, inom skolområde där grundskole- eller gymnasieundervisning bedrivs, eller i fordon på allmän plats.

Tredje steg: Tolka lagtexten. Är basebollträ att anses som andra föremål enligt knivlagen?

Om lagtexten inte ger något klart svar söker en jurist lösning i **domstolspraxis**. Domstolar motiverar sina avgörande och dessa motiveringar blir vägledande för andra domstolar och myndigheter i framtida fall med liknande omständigheter. **Prejudikat** heter de vägledande avgöranden från en högre domstol. Men frågan hade inte avgjöts tidigare. Det fanns inget prejudikat på området.

Vidare till **förarbetena** (lagstiftarens utredningar som var grunden till knivlagen). Där hittade man att gatustridsvapen och batongen skulle anses som sådana andra föremål. Domstolen resonerade om att basebollträ förekommer inte helt sällan som gatustridsvapen. Det finns likheter mellan basebollträ och batonger som också nämndes i förarbetena.

Fjärde steg: tillämpa, dvs, applicera tolkningen av rättsregeln på det aktuella fallet. Basebollträ betraktas som ”andra farliga föremål” och innefattas av förbudet enligt knivlagen.

Slutsats: Innehavet av ett basebollträ på allmän plats är ett brott mot knivlagen.

Källa: LEX, privatjuridik. Gleerups 2016

Om ni vill läsa rättsfallet: <https://lagen.nu/dom/nja/2011s556>

Bilden från helahäsingland.se

Lnu.se